1 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
g
ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ
ޝަރީޢަ ތް ނިމުނު ގޮތް
• ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/235
• އި ސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތް: މުރުޝިދާ ޢަލީމަނިކު، މއ. ނައިޓްވިލާ، މާލެ
• އި ސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް: ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ
• މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އިހުމާލުވުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލާއި، މަދަނީ
މަސްއޫލިއްޔަތު ގެ ދަށުން ބަދަލު ނަގައިދިނުން
މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ޝަނީޒް ޢަބްދު اله
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޒީދު
ފަނޑިޔާރު އިސްމާޢީލް ޝަފީޢު
09 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1448
ނިމުނު ތާރީޚް :
18 ނޮވެންބަރު 2026
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

2 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
12 މުޙައްރަމް 1444
ހައިކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:
10 އޮގަސްޓް 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ :
• ނަންބަރު: 174/Cv-C-HD/2021
• ނިންމި ތަން: ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަން
• ބާވަތް: އިހުމާލުވުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލާއި، މަދަނީ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދަށުން ބަދަލު
ނަގައިދިނުން
• ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 05 ޖުލައި 2021 • ނިމުނު ތާރީޚް: 07 ޖޫން 2022

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް
މުރުޝިދާ ޢަލީމަނިކު، މއ. ނައިޓްވިލާ/ މާލެ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ
ޤާނޫނީ ވަކީލު: ވަކީލް:
ޢަލީ ޢަބްދުއްލަޠީފް، އޭ އެންޑް ޒެޑް އެސޯސިއޭޓްސް އެލް.އެލް.ޕީ ޙުސައިން ސިރާޖް ، ފިފްޓީ ފްލާވަރ/ އއ. އުކުޅަސް
ޢަލީ ސަޢީދު، ލޯ ކްރާފްޓް އެލް.އެލް.ޕީ
މަދަނީ- އިހުމާލުވުމުގެ ސަބަބުން ލިބޭ ގެއްލުމުގެ ބަދަލާއި، މަދަނީ މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ދަށުން ބަދަލު ނަގައިދިނުން- އެކައުންޓިންގ ބޭނުމަށް ބޭންކުން ބަލަހައްޓާ
އެކައުންޓް- އެކައުންޓް ވެރިފަރާތުގެ ޑެބިޓް އިންސްޓްރަކްޝަންއާ އެއްގޮތަށް އެކައުންޓުން ފައިސާ އުނިކުރުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

3 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ޝަނީޒް ޢަބްދު الهގެ ރައުޔު
ތަޢާރުފު
1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަންގެ ނަންބަރު 174/Cv-C-HD/2021 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ،
1
ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ މާލެ/ މއ. ނައިޓްވިލާ، މުރުޝިދާ ޢަލީމަނިކު)މީގެ
ފަހުން"އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތް" ނުވަތަ "މުރުޝިދާ"(ގެ ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި
އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.
މި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ2)މީގެ ފަހުން "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ
ފަރާތް" ނުވަތަ "ބޭ ންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް"(ގެ މައްޗަށެވެ.
ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތް:
2. ހުޅުމާލެ ލޮޓް ނަންބަރު 10806 ގޯތި، ގަތުމަށްޓަކައި މުރުޝިދާ އާއި ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ކޯޕަރޭޝަން
ލިމިޓެޑް (މީގެ ފަހުން "އެޗްޑީސީ" ކަމަށް ބަޔާންކުރާ)އާ ދެމެދު 11 އެޕްރީލް 2010 ގައި ނަންބަރު
/10/648LD/HDCއެއްބަސްވުމެއް ވެފައި ވާ ކަމަށާއި 15 ޑިސެންބަރު 2016 ގައި އެ އެއްބަސްވުމަށް
އިސްލާހު ގެނެވުނު ކަމަށާއި، އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އެޗްޑީސީއަށް މުރުޝިދާ ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ
ދައްކަމުން ދަނިކޮށް، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް އިން އެޗްޑީސީއާ ގުޅިގެން މުރުޝިދާގެ ނަމުގައި މަކަރާއި
ޙީލަތުން ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ގައި ލޯނު އެކައުންޓެއް ހުޅުވައި، މުރުޝިދާގެ ނަމުގައި ބޭންކް އޮފް
1 ދރއ ކާޑު ނަންބަރު A037466
2 ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު C-22/1982
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

4 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
މޯލްޑިވްސް އިން އެޗްޑީސީއަށް ލޯނެއް ދޫކޮށްފައިވާ ކަމަށާއި، މިކަމުގެ ސަބަބުން މުރުޝިދާއަށް ލިބިފައިވާ
ގެއްލުމުގެ ބަދަލެއްގެ ގޮތުގައި 5,901,045.66ރ.)ފަ ސްމިލިއަން ނުވަލައްކަ އެއްހާސް ސާޅީސްފަސްރުފިޔާ
ފަސްދޮޅަސް ހަލާރި(ހޯދުމަށާއި، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްއިން މުރުޝިދާ ގެ ނަމުގައި ލޯނު އެކައުންޓެއް
ހުޅުވާފައިވާކަން ސާބިތުކުރުމަށް އެދި މުރުޝިދާގެ ފަރާތުން ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރިއެވެ.
3. ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަންގެ ނަންބަރު 174/Cv-C-HD/2021 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވަނީ މުރުޝިދާ
ކުޅަ ދައުވާ ޝަރީޢަތަށް ސާބިތު ނުވާކަމަށެވެ.
އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް
4. ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަންގެ ނަންބަރު 174/Cv-C-HD/2021 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި
މުރުޝިދާގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި ނުކުތާތަކެވެ.
4.1 ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަންގެ ނަންބަރު 174/Cv-C-HD/2021 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ދިވެހި
ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި3 ޤާނޫނު ނަންބަރު 13 /2010
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރާއި ޤާނޫނު
ނަންބަރު 24/76 (ހެއްކާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 02 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާ ؛
4.2 ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަން ގެ ނަންބަރު 174/Cv-C-HD/2021 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ
24 /2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭންކިންގއާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުއްދަކޮށްފައިވާ
އިމުން ބޭރުންކަން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު ކިތާބީ މުސްތަނަދުތަކުން ފެންނާން އޮތްއިރު އެ ޤާނޫނުގެ 26
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ ފާހަ ގަކުރި ނުކުތާ ؛ އަދި
3 އިސްތިއުނާފު ފޯމުގައި 6.1 ގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ލިޔެވިފައިވަނީ ލިޔުމުގެ ކުށަކުން ކަމަށް ފާހަގަކޮށް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުް
އިސްތިއުނާފު ފޯމު، 07 ސެޕްޓެންބަރު 2023 ގައި ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އިސްލާޙުކޮށްފައިވެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

5 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
4.3 ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަންގެ ނަންބަރު 174/Cv-C-HD/2021 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން
ނިންމާފައިވަނީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށެވެ.
އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަތަކުގެ ޚުލާސާ
5. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ތަފުސީލުގައި ދެއްކި ވާހަކަތަކުގައި ޖުމްލަކޮށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި
ކަންކަމެވެ.
5.1ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2010/SC-A/02 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލަށް ބަލާއިރު
ދަޢުވާގެ ދިފާޢުގައި ކުރާ ދަޢު ވާ ސާބިތުކުރުމަކީ އެދަފުޢުއެއް ކުރާ ފަރާތުގެ މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކަމަށް ވާއިރު،
މިމައްސަލައިގެ ދިފާޢުގެ ދަ ޢުވާ ސާބިތުކޮށްދިނުމަށް އެފަރާތުން ބުނާބުނުން ފިޔަވައި އެއްވެސް ހެއްކެއް
އަދި ޤަރީނާއެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާ ކަމަށާއި، މުޅި ދަޢުވާ ސާބިތުކޮށްދޭންޖެހޭ ފަރާތަކީ ދަޢުވާކުރި ފަރާތްކަމަށް
ބަލައި ދަށުކޯޓުން ޝަރީޢަތް ހިންގާފައިވަނީ ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ
(ހ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށެވެ.
5.2 ސިވިލް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާގެ 9.4.1 ގައި އެ އެކައުންޓުން
މުޅިންވެސް ކަނޑާފައިވަނީ ލޯނު ރީޕޭމަންޓް ފައިސާކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ
ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) 1 ވަނަ ނަންބަރާ ޚިލާފަށް ކަމަށާއި، އަދި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން
އެއްވެސް އިރެއްގައި ލޯނެއް ނަގާފައިނުވާނެ ކަމަށާއި އަދި ލޯނު ރީޕޭމަންޓެއް ދައްކަންޖެހޭ ސަބަބެއް
ވުޖޫދުވެފައިނުވާއިރު ލޯނު ރީޕޭމެންޓް ނަމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ ކިބައިން އެއްވެސް ފައިސާއެއް
އުނިކުރެވޭނެ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށެ ވެ.
5.3ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ މުރުޝިދާ ޢަލީމަނިކުގެ ނަމުގައި ހުޅުވާފައިވާ ނަންބަރު 7718108475341
އެކައުންޓް ސްޓްޓްމަންޓަށް ބަލާއިރު ބޭންކުން ޢާންމު އުޞޫލުން ދޫކުރާ ލޯނުތަކަށް އިންޓްރެސްޓް ޗާރޖު
ކުރާ އުޞޫލުން 'އިންޓްރެސްޓް' ޗަރޖް ކޮށްފައި އޮންނަކަމާށާއި މިއީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަށް އެނގުމާއި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

6 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
އެނގުމާއި ފެނުމުގެ ބޭރުން އެފަރާތުގެ ހުއްދަ ނެތި ކޮށްފައިވާ ކަމެއް ކަމަށެވެ. އެފަރާތުގެ ނޯ އޮބްޖެކްޝަން
ސިޓީގައި ވެސް އެފަދަ ކަމަށްކަށް އެއްބަސްވެފައި ނުވާނެކަމަށެވެ. ނަމަވެސް މައްސަލަ ނިންމުމުގައި މިއިން
އެއްވެސް ކަމަކަށް ޝަރީޢަތުން ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވާ ކަމަށެވެ.
11 5.4 އެޕްރީލް 2010 ގައި އިސްތިއުނާ ފުކުރާ ފަރާތުން ބޭންކަށް ފޮނުވާއިވާ ސިޓީން ހުއްދަ ދީފައވަނީ
ހަމައެކަނި އެފަރާތުގެ ނަމުގައި ބޭންކުގައި ހުޅުވާފައިވާ އެކައުންޓަކުން ފައިސާ އުނިކުރުމަށް ކަމަށާއި
އިތުރު އެކައުންޓެއް ހުޅުވުމަށް ހުއްދައެއް ދީފައި ނުވާއިރު އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި ބޭންކް
އެކައުންޓެއް ހުޅުވައި ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވަންދެން އެއިން މަންފާ ހޯދައިފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ބޭންކިންގއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ހުއްދަކޮށްފައިވާ އިމުން ބޭރަށް އެޤާނޫނުގެ
26 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ކަމަށެވެ.
5.5 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/04 ޤަޟިއްޔާގައި މަދަނީ މަސްއޫލިއްޔަތަކާ
ގުޅޭ ޢާންމު އުޞޫލުތަކަށް ބަލާއިރު، ޤާނޫނުގެ ނައްޞަކުން އުފެދޭ އިލްތިޒާމަކާ ބޭންކުން ޚިލާފު ވުމުގެ
ސަބަބުން ކަސްޓަމަރަށް ލިބޭ ގެއްލުމަށް ބޭންކުން މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭ ކަމަށް ބަޔާންކުރާ ކަމަށާއި
މިމައްސަލައިގައި ދަށުކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު މިދަޢުވާއަކީ މަދަނީ ގެއްލުންތަކެއް ވެއްޖެކަމަށް ބަޔާންކޮށް
ހުށަހެޅުނު ދަޢުވާއެއް ކަމަށާއި މިކަމުގެ ގެއްލުމުގެ ޒިންމާ ޙަޤީޤަތުގައި ވެސް އުފުލަންޖެހޭ ފަރާތަކީ ބޭންކް
އޮފް މޯލްޑިވްސްކަމަށެވެ.
އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެދޭގޮތް
6. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ ، ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަންގެ ނަންބަރު
174/Cv-C-HD/2021 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

7 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
ކަނޑައަޅައި ދިނުމާއެކު މި މައްސަލަ އަލުން ބަލައި ފައިސަލާކުރަނިވި ޙުކުމެއް ކުރަންޖެހޭ މައްސަލައެއް ކަމަށް
ކަނޑައަޅައި މައްސަލަ ތަހުވީލުކޮށްދިނުމަށެވެ.
އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ރައްދު ގައި ދެއްކި ވާހަކަތަކުގެ ޚުލާސާ
7. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކު ގެ ރައްދުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ޖުމްލަކޮށް އަންނަނިވި
ކަންކަމެވެ.
7.1އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތާއި، އެޗްޑީސީ އާއެކު ސޮއިކޮށްފައިވާ މުޢާމަލާތާ ގުޅިގެން، އިސްތިއުނާފު ކުރާ
ފަރާތުގެ ވަކި އެކައުންޓަކުން، ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަކި ޢަދަދެއްގެ ފައިސާ އުނިކޮށް، ކޮންމެ މަހަކުވެސް އެ
ޢަދަދުގެ ފައިސާ އެޗްޑީސީއަ ށް ދެއްކުމަށް، ބޭންކަށް ލިޔުމުން އަންގާފައި (ޑެބިޓް އިންސްޓްރަކްޝަން)
ވާކަމަށާއި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން މިކަމަށް އިންކާރު ކޮށްފައެއްނުވާ ކަމަށާއި، އެލިއުމަކީ އިސްތިއުނާފު
ކުރާ ފަރާތުން ސޮއިކޮށް ބޭންކަށް ފޮނުވާފައިވާ ލިޔުމެއް ކަމަށާއި ޑެބިޓް އިންސްޓްރަކްޝަން ދީފައިވާކަން
ސާބިތު ކުރުމަށް، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ދަށުކޯޓަށް ހެކި ހުށަހަޅާފައިވާނެކަމަ ށާއި އެކައުންޓް
އެފަރާތުން ދިން ޑެބިޓް އިންސްޓްރަކްޝަންގައި ދީފައި އޮތް އިންސްޓްރަކްޝަންއާ ޚިލާފަށް އެންމެ
ލާރިއެއްވެސް އިތުރަށް އެފަރާތުގެ އެކައުންޓުން އުނިކޮށްފައެއް ނުވާނެ ކަމަށެވެ.
7.2އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުގެ އެކައުންޓުން އުނިކޮށްފައިވަނީ ލޭންޑް ޕަރޗޭސް ޓްރާންސެކްޝަންއާ ގުޅިގެން
އެ ލޭންޑް ޕަރޗޭސް އެގްރީމަންޓާއި އެޓޭޗްކޮށްފައި އޮތް ރީޕޭމަންޓް ޝެޑިއުލްގައި ކޮންމެ މަހަކު ދައްކަންޖެހޭ
ފައިސާ ކަމަށާއި އަދި އިސްތިއުނާފު ކުރާފަރާތުން ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި)އިސްތިޢުނާފު ރައްދުވާ
ފަރާތް(ހުޅުވާފައިވާ އެއްވެސް އެކައުންޓަކުން އިސްތިއު ނާފު ކުރާފަރާތުގެ ހުއްދަނެތި، ނުވަތަ އެފަރާތުން
ހުއްދަ ދީފައިވާ ޢަދަދަކަށްވުރެ އިތުރަށް އެއްވެސް ފައިސާއެއް އުނިކޮށްފައިވާ ކަމުގެ އެއްވެސް ޝަކުވާއެއް
ނުވަތަ ދަޢުވާއެއްވެސް ކޮށްފައިނުވާ ކަމަށެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

8 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
7.3އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތަށް ނޭނގި އެފަރާތުގެ ނަމުގައި އެޗްޑީސީއަށް
ލޯނެއް ދޫކޮށްފައިވާ ކަމާއި އެ ލޯނަކީ މަކަރާއި ހީލަތުން ހުޅުވާފައިވާ ލޯނެއްކަމަށް ދަޢުވާގައި
ފާހަގަކޮށްފައިވާއިރު އެކަން ސާބިތުކުރުމަކީ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެއްކަމަށެވެ.
7.4 ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބޭންކިންގއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި އެ ޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ
(ހ) އާ ޚިލާފަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ޢަމަލުކޮށްފައިވާ ކަމަށްބުނެ އެކަން ސާބިތުކުރުމަށް
އެއްވެސް ހެއްކެއް އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަށުކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިނުވާ ކަމަށާއި އެހެންކަމުން އެއީ
ބަލައިގަނެވޭނެ ނުކުތާއެއް ނޫންކަމަށެވެ.
7.5ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/04 ޤަޟިއްޔާ މިމައްސަލައަށް ތަޠުބީޤުކުރާއިރު
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ޚިލާފުވެފައިވަނީ ޤާނޫނީ ކޮން އިލްތިޒާމްއަކާ ކަމެއް އިސްތިއުނާފުގައި
ބަޔާންކޮށްފައި ނުވާކަމަށާއި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ދަށުކޯޓު ކޮށްފައިވާ ދަޢުވާއަށް ބަލާއިރު އިސްތިއުނާފު
ރައްދުވާ ފަރާތުން މަކަރާއި ހީލަތް ހަދާފައިވާ ކަމަށް ބުނާއިރު އެކަން ސާބިތުކޮށްދެވުނަމަ ވެސް ބަދަލުގެ
ގޮތުގައި ލިބޭނީ މަކަރާއި ހީލަތުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ކަމަށެވެ.
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދޭގޮ ތް
8. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދިފައި ވަނީ ، ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަންގެ ނަންބަރު
174/Cv-C-HD/2021 ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭ ޤާނޫނީ އަދި
ޝަރުޢީ ސަބަބެއް ނެތް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި އަދި އެ ޙުކުމަށް ތާޢީދުކޮށް މައްސަލަ ނިންމުމަށެވެ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

9 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން
9. މި މައްސަލައިގައި އަހުރެންގެ ކުރިމަތީގައިއޮތް މައިގަނޑު ސުވާލަކީ، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަށް ނޭނގި،
ނުވަތަ ރުހުމެއްނެތި، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެޗްޑީސީއަށް
ލޯނެއް ދޫކޮށްފައިނުވާކަމަށް ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައެޅުމުގައި، އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާފަދަ
ޤާނޫނީ ގޮތުން ގޯހެއް ވޭތޯއެވެ.
10. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަކީ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ކަސްޓަމަރެކެވެ. އެގޮތުން އެފަރާތުގެ ނަމުގައި ހުޅުވާފައިވާ
އެކައުންޓެއް ބެންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި އޮވެއެވެ.
11. މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން 11 އޭޕްރީލް 2010 ގައި ހުޅުމާލެއިން ގޯއްޗެއް
ގަތުމަށްޓަކައި އެޗްޑީސީއާއެކު އެއްބަސްވުމެއްވިއެވެ. މި އެއްބަސްވުމަށް 15 ޑިސެ ންބަރު 2016 ގައި 1 ވަނަ
އިސްލާހު ގެނެވުނުކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ދަށު ކޯޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ. އެ އިސްލާހުގެ
ޖަދުވަލު 3 އަށް ބަލާއިރު، އެ ޖަދުވަލުގައިވާ ތާވަލާ އެއްގޮތަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެޗްޑީސީއަ ށް،
ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް މެދުވެރިކޮށް ފައިސާ ދެއްކުމަށް ބޭނުންވެ، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ޕަރސަނަލް
އެކައުންޓުން ކެނޑޭގޮތަށް އެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސައިދިނުމަށް ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގައި އެދިފައިވެއެވެ.
12. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ މައިގަނޑު ޝަކުވާއަކީ އަދި ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ދަޢު ވާއަކީ، އިސްތިއުނާފު
ކުރާ ފަރާތަށް ނޭނގި އޭނާގެ ނަމުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ލޯނު އެކައުންޓެއް ހުޅުވައި،
އެޗްޑީސީއަށް ލޯނެއް ދޫކޮށްފައިވާ ކަމުގައެވެ.
13. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ މައިގަނޑު ޖަވާބަކީ، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި ލޯނު އެކައުންޓެއް
ހުޅުވައި، އެހެން ފަރާތަކަށް ލޯނެއް ދޫކޮށްފައި ނުވާނެ ކަމަށާއި، ބޭންކުން ކޮށްފައިވާ ކަމަކީ، އިސްތިއުނާފު
ކުރާ ފަރާތުގެ އިންސްޓްރަކްޝަންސްއާ އެއްގޮތަށް އެފަރާތުގެ އެކައުންޓުން އުނިކޮށް، އެފައިސާ އެޗްޑީސީއަށް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

10 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
ފޮނުވައިދިނުން ކަމުގައެވެ. އަދި މި މައްސަލައި ގައި ލޯނު އެކައުންޓެއްކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން
ބަޔާންކުރާ އެކައުންޓަކީ، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތާއި އެޗްޑީސީއާއެކު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން،
އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެޗްޑީސީއަށް ދައްކާ ފައިސާއާއި، ދެއްކިގޮތް އަދި މިންވަރު އެނގޭނެގޮތަ ށް
ބަލައްހައްޓަމުންދާ އެކައުންޓެއްކަމަށާއި، އެއީ ވަކި ލޯނު އެކައުންޓެއް ނޫންކަމަށާއި، އެއީ އެކައުންޓިންގގެ
ބޭނުމަށް ބަލަހައްޓާ އެކައުންޓެއް ކަމަށެވެ.
14. މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، ދަށު ކޯޓުގައިވެސް އަދި މި ކޯޓުގައިވެސް، އިސްތިއުނާފު
ކުރާ ފަރާތުން އެފަރާތުގެ އެކައުންޓުން، އެފަރާތުން ދީފައިވާ ޑެބިޓް އިންސްޓްރަކްޝަންސްއާ ޚިލާފަށް ނުވަތަ
އޭގެ އިތުރަށް ބޭންކުން އެއްވެސް މިންވަރެއް އުނިކޮށްފައިވާކަމަށް ދައްކުވައިދޭ އެއްވެސް ހެއްކެއް
ހުށަހަޅާފައިނުވެއެވެ.
15. މި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ އެކައުންޓުން ފައިސާ
ކެނޑިފައިވާކަމާއި، އަދި އިންޓްރެސްޓްގެ ގޮތުގައިވެސް ޢަދަދުތަކެއް އުނިކޮށްފައިވާކަން އެނގޭއިރު، އެފަރާތުން
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަށް ދީފައިވާ އިންސްޓްރަކްޝަންސްގައި، އެޗްޑީސީއަށް މަހުންމަހަށް ދައްކަންޖެހޭ
ފައިސާއާއި، އެ މުޢާ މަލާތާ ގުޅިގެން އަރާ އިންޓްރެސްޓާއި، އަދި ޕީނަލް އިންޓްރެސްޓްގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް
ޢަދަދެއް އަރާނަމަ އެ ޢަދަދެއްވެސް އުނިކުރުމުގެ އިޙް ތިޔާރު ދީފައިވާކަން އެނގޭއިރު، އެގޮތުގެ މަތީން ފައިސާ
އުނިކުރުމުގައި ބޭންކުން މި މައްސަލައިގައި ހަދާފައިވާ ގޯހެއް އަހުރެންނަކަށް ފާހަގައެއް ނުކުރެވެއެވެ.
16. އަދި ދަށު ކޯޓުން މައްސަލަ ނިމުނުއިރު، ދަށު ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުވެސް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އެ އެކައުންޓުން
މުޅިންވެސް ކަނޑާފައިވަނީ، ލޯން ރީޕޭމެންޓުގެ ފައިސާކަން އެނގެން އޮންނަކަމުގައެވެ. އެހެންނަމަވެސް އެ
އެކައުންޓަކީ، ދަޢު ވާކުރާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި އެޗްޑީސީއަށް ލޯނެއް ދޫކުރި އެކައުންޓެން ނޫންކަމަށާއި، އެ
އެކައުންޓަކީ ދަ ޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެޗްޑީސީއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދެއްކުމަށްޓަކައި، އެފަރާތުން އެދިގެން،
އެފަރާތުގެ ޑެބިޓް އިންސްޓްރަކްޝަންސްގެ މައްޗަށް އެގޮތުން ފައިސާ އުނިކުރިކަން އެނގޭނެ ހިސާބު ބެލެހެއްޓި
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

11 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
އެކައުންޓެއްކަމުގައި ދަށު ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. އަދި އެގޮތުން ފައިސާގެ ހިސާބު
ބެލެހެއްޓުމަކީ، ދަ ޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ނޭނގި އެފަރާތުގެ ނަމުގައި އެޗްޑީސީއަށް ލޯނެއް ދޫކުރި ކުރުމެއް ކަމުގައި
ބެލެވޭނެ އެއްވެސް ހަމައެއް ނެތްކަމަށް ދަށު ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.
17. ދަށު ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތީން ހުރިކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު، މި
މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް ހެއްކަކުން އެނޫންގޮތަކަށް އެކަން ދޭހަކުރެވޭނެ ޤާނޫނީ ހުއްޖަތެއް މި
އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހެޅިފައިނުވެއެވެ. ފެންނާން އޮތްހާވެސް ކަމަކީ، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެދިގެން،
އެފަރާތުގެ ޑެބިޓް އިންސްޓްރަކްޝަންއާ އެއްގޮތަށް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ފައިސާ އުނިކޮށްފައިވާ
ކަމާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި އެކައުންޓެއް ހުޅުވާފައިވާކަމަށް ބުނާ އެކައުންޓަކީ އެފަރާތުގެ
ޑެބިޓް އިންސްޓްރަކްޝަންސްގެ މައްޗަށް ފައިސާ އުނިކުރިކަން އެނގޭނެ ހިސާބު ބެލެހެއްޓި އެކައުންޓެއްކަމެވެ.
ނިންމަން ފެންނަގޮތް
18. ބަޔާން ވެދިޔަ ކަންކަމަށް ރި ޢާޔަތްކުރުމުން، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަށް ނޭނގި، ނުވަތަ ރުހުމެއްނެތި،
އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ ނަމުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެޗްޑީސީއަށް ލޯނެއް ދޫކޮށްފައިނުވާކަމަށް
ދަށު ކޯޓުން ކަނޑައެޅުމުގައި ޤާނޫނީ ގޮތުން ގޯހެއް ހަދާފައިވާކަމަށް އަހުރެންނަށް ފާހަގަ ނުކުރެވޭހިނދު، ދަށު
ކޯޓުގެ ނިންމުމަށް ބަދަލެއް ގެންނަންޖެހޭފަދަ ސަބަބެއް ނެތްކަމުގައި ކަނޑައަޅައި މި މައްސަލަ ނިންމަން
ފެނެއެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

12 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/235
ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން މަޒީދު ގެ ރައުޔު:
19. މި މައްސަލައިގައި، ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ޝަނީޒް ޢަބްދުاެلهގ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާ އީދުކުރަމެވެ.
ފަނޑިޔާ ރު އިސްމާޢީލް ޝަފީޢު ގެ ރައުޔު :
20. މި މައްސަލައިގައި، ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ޝަނީޒް ޢަބްދުاެلهގ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާ އީދުކުރަމެވެ.
އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން
21. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޙުކުމް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ
އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ޚަސްމުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އެގޮތުން
އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރާ ތާރީޚުން
ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.4
4. ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

ބުނުމެވެ

ފާސްކުރެވި، ތިލައި ބޭނުންކުރުމުގެ ހުއްދަދިނުމާ ގުޅޭ ކަންކަމުގެ ގޮތުން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންކަމުގެ ހިންގުންތެރިކަމާ ގުޅޭ ކަންކަމުގެ ގޮތުން ކުރިއަށް ގެންދާ